16/01/2020

Πώς γλίτωσε η Αθήνα από τον “Έλληνα” Πρέσβη

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Ο Κωνσταντίνος Μουσούρος υπήρξε μια, επιεικώς, αμφιλεγόμενη προσωπικότητα. Ήταν Έλληνας το γένος, γόνος μεγάλης φαναριώτικης οικογένειας με κρητικές ρίζες. Γεννήθηκε το 1807 και το 1840 διορίστηκε ως ο πρώτος πρέσβης της Οθωμανικής αυτοκρατορίας στην Ελλάδα.

Ο Μουσούρος όμως θα μπορούσε να χαρακτηριστεί πιο Τούρκος κι από τους Τούρκους στην συμπεριφορά του. Υπερασπίστηκε τα συμφέροντα του σουλτάνου ακόμα κι εις βάρος αυτών του ελληνικού κράτους, του γένους του δηλαδή. Δύο φορές κατά την θητεία του στην Αθήνα έγινε αιτία πρόκλησης διπλωματικού επεισοδίου, σε συνεργασία με τον Βρετανό πρέσβη στην Αθήνα, τον ραδιούργο και εχθρό του Όθωνα Λάιονς.

Σύμφωνα με μια άποψη ο Μουσούρος παρουσιάστηκε τόσο εχθρικός έναντι της Ελλάδας για να μην κατηγορηθεί από τους Τούρκους ότι μεροληπτεί υπέρ των ομοεθνών του. Ωστόσο η δικαιολογία αυτή δεν είναι αρκετή για να δικαιολογήσει τις πράξεις του. Σε τελική ανάλυση θα ήταν προτιμότερο να παραιτηθεί αν ερχόταν σε σύγκρουση με την συνείδησή του. Φαίνεται όμως πως κάπου εκεί υπήρχε το έλλειμμα… στην συνείδηση.

Στις 25 Ιανουαρίου 1847 ο αγωνιστής και υπασπιστής του βασιλιά Όθωνα Τσάμης Καρατάσος επισκέφτηκε τον Μουσούρο στην πρεσβεία ζητώντας του διαβατήριο για επισκεφτεί την Κωνσταντινούπολη. Ο Μουσούρος όμως αρνήθηκε με το σκεπτικό ότι ο Καρατάσος είχε συμμετάσχει σε κίνημα κατά των Τούρκων στη Μακεδονία…

Η άρνηση του Μουσούρου αποτελούσε συν τοις άλλοις προσωπική προσβολή στο πρόσωπο του βασιλιά Όθωνα. Έτσι όταν στις 27 Ιανουαρίου ο Μουσούρος κλήθηκε σε δεξίωση στο παλάτι ο Όθωνας του είπε επί λέξει: «Νομίζω, κύριε, ότι ο βασιλιάς της Ελλάδος άξιζε περισσότερο σεβασμό». Κατόπιν ο βασιλιάς επιδεικτικά απομακρύνθηκε.

Το επεισόδιο θα μπορούσε να έχει αγνοηθεί εντελώς από τον Μουσούρο. Αυτός όμως δεν άφησε την ευκαιρία να πάει χαμένη για να πλήξει τους ομοεθνείς του. Υπό την καθοδήγηση του Λάιονς αποχώρησε επιδεικτικά από τη δεξίωση προκαλώντας διπλωματικό επεισόδιο αντιστρόφως ανάλογο της βαρύτητάς του και ενημερώνοντας αμέσως τα αφεντικά του τους Τούρκους.

Φυσικά ο σουλτάνος δεν έχασε την ευκαιρία να ταπεινώσει την Ελλάδα, απαιτώντας την έκφραση δημόσιας συγνώμης από την Αθήνα, κάτι που δεν έγινε δεκτό από τον τότε πρωθυπουργό Ιωάννη Κωλέττη. Κατόπιν της ελληνικής άρνησης ο Μουσούρος έφυγε από την Ελλάδα, στις 3 Φεβρουαρίου. Έτσι διακόπηκαν οι διπλωματικές σχέσεις Ελλάδας και Οθωμανικής αυτοκρατορίας.

Τον Αύγουστο οι Τούρκοι διέκοψαν κάθε σχέση με την Ελλάδα, διπλωματική και κυρίως εμπορική, γεγονός που στοίχισε στην Αθήνα. Τελικά, μετά τον θάνατο του πρωθυπουργού Ιωάννη Κωλέττη βρέθηκε μια λύση που χρύσωνε το πικρό χάπι για την Ελλάδα, με την ελληνική κυβέρνηση να ζητά συγνώμη από τον Μουσούρο προσωπικά και όχι από τους Οθωμανούς, αν και στάλθηκε και επιστολή στον σουλτάνο.

Ο Μουσούρος επέστρεψε στη Αθήνα στις 8 Φεβρουαρίου 1848, αλλά τα προβλήματα της Ελλάδας μαζί του δεν τελείωσαν. Στις 23 Απριλίου 1848 ο υπηρέτης στην τουρκική πρεσβεία Απόστολος Ναδίρης αποπειράθηκε να σκοτώσει

τον Μουσούρο διότι, όπως δήλωσε «δεν άντεχε να τον ακούει άλλο να μιλά άσχημα κατά των Ελλήνων»…

Ο Μουσούρος τραυματίσθηκε ελαφρά στο χέρι. Αν και αποδείχθηκε ότι ο Ναδίρης έδρασε αυτοβούλως η άρνηση της Ελλάδας να τον εκδώσει στους Τούρκους προκάλεσε νέο διπλωματικό επεισόδιο και τουρκικά αντίποινα κατά των Ελλήνων στην Πόλη.

Τελικά το επεισόδιο ρυθμίστηκε και ο Μουσούρος μετατέθηκε στην Οθωμανική πρεσβεία στην Βιέννη προς μεγάλη ανακούφιση των Ελλήνων που γλίτωναν από τον «Έλληνα» διπλωμάτη. Ο Μουσούρος υπηρέτησε αργότερα και στο Λονδίνο ενώ οι Τούρκοι του απένειμαν τον τίτλο του πασά. Πέθανε το 1891 στην Πόλη.

Πηγή: history-point.gr